

Kommunikationsplan organiserad prostatacancer-testning, OPT steg 1

2024 01 12 Charlotte Carlsson, Susanne Kewley

1. Bakgrund

Beskriv kort bakgrunden, varför förändringen ska göras och vilka mål den ska stödja.

- Prostatacancer är den vanligaste cancerformen i Sverige.
- Socialstyrelsen rekommenderar inte screening för prostatacancer med enbart PSA-test (blodprov) men positiva till projekt med kompletterande metoder.
- RSL sydöstra sjukvårdsregionen, där Region Jönköpings län är en part, tog beslut 2020 om att genomföra ett pilotprojekt för organiserad prostatacancer-testning för män födda 1972-1948 (50 – 74 år).
- Mål – strukturerad testning för prostatacancer erbjuds alla män 50-74 år i framtiden. Målet med kommunikationen är att nå ut jämlikt med information om för- och nackdelar med testning för prostatacancer och erbjuda testning.

Socialstyrelsen uppdaterade 2018 sin rekommendation om screening för prostatacancer. De avråder fortfarande från ett nationellt screeningprogram, eftersom nyttan inte tydligt bedömdes överväga de negativa effekterna på befolkningsnivå. Socialstyrelsen framhåller däremot att hälso- och sjukvården kan bidra till ökad kunskap genom att erbjuda organiserad PSA-testning inom ramen för forskning och utveckling.

Socialdepartementet gav våren 2018 SKL (nuvarande SKR) i uppdrag att standardisera och effektivisera PSA-testningen och att identifiera kunskapsluckor om kompletterande diagnostiska tester för prostatacancer.

Under 2018 gav RCC i samverkan ett uppdrag till regionerna att utreda hur PSA-testningen i Sverige kan bli bättre organiserad. RCC i samverkan fördelade medel till de regioner som beslutade genomföra en förstudie inför ställningstagande till införande av organiserad prostatacancer-testning (OPT). Sydöstra sjukvårdsregionen beslutade att genomföra en gemensam förstudie för alla tre regioner (Region Jönköpings län, Region Kalmar län och Region Östergötland). Det finns även ett politiskt inriktningsbeslut med ambitionen att tillsammans arbeta fram förslag på arbetssätt och organisation för OPT i hela sydöstra sjukvårdsregionen med syfte att på sikt minska dödligheten i prostatacancer samt minska överdiagnostik och överbehandling av cancer utan klinisk betydelse. (Se bilaga 1, Organiserad prostatacancer-testning av M. Elfström & D. Robinsson)

Förslag från ovannämnda förstudie redovisade två grundläggande principer, gemensamt kansli i sydöstra sjukvårdsregionen samt hög grad av digitalisering. Förslaget att skapa en digitaliserad lösning beror dels på att det blir ett lärande till nationella projektet men också på att det skapas en process som inte tar för mycket kritiska resurser i anspråk. Resultatet av ovannämnda förstudie redovisades för samverkansnämnden (SVN) för sydöstra sjukvårdsregionen 2020-09-25. Den långsiktiga ambitionen är att skapa ett gemensamt kansli för hela sjukvårdsregionen är bästa sättet för att skapa en jämlik vård och samtidigt skapa förutsättning för kontinuitet och kompetensutveckling i takt med att utredningen av prostatacancer blir mer och mer komplex.

SVN:s beslut blev att ställa sig bakom ett gemensamt pilotprojekt i Region Jönköpings län som syftar till att ta fram ett arbetssätt som kan tillämpas i hela sjukvårdsregionen.

Källa: Protokoll SVN sydöstra sjukvårdsregionen, 2020-09-25

Region Jönköpings län har utifrån ovan genomfört en förstudie runt de tekniska möjligheterna att digitalisera OPT-processen. För- och nackdelarna för de tekniska möjligheterna har främst belysts ur en IT-teknisk aspekt. Förstudien gav inte någon rekommendation angående tekniska vägval, utan rekommenderar ett nästa steg med analys och förberedelse inför pilotstart. Inom ramen för detta utreda och fatta beslut med berörda aktörer kring vägval, mål och syfte, se vidare avsnitt 9 i förstudien, bilaga 2, förstudierapport. Källa: Digitaliseringsmöjligheter för organiserad prostatacancer-testning (S. Davidsson).

Lägg till utfall av pilot 2023 i Region Jönköping län.

2. Målgrupper

Vilka är era målgrupper; dvs. med vem ska ni kommunicera övergripande nivå – internt och externt.

- Invånare, särskilt åldersgruppen 50-74 år, inklusive partner (externt)
- Chefer involverade i arbetet med testning för prostatacancer (internt)
- Chefläkare Region Jönköpings län (internt)
- Medarbetare involverade i arbetet med testning för prostatacancer, inklusive personal 1177 invånarservice (intern)
- Övriga chefer och medarbetare Region Jönköpings län (som externt)
- Medier – invånare (externt)
- Patientrepresentanter, föreningar, ProLiv (internt) Cancerfonden
- Politiker Region Jönköpings län och sydöstra sjukvårdsregionen. (intern/extern)
- Invånare i referensgrupp – åldrar 50-74 år, fem personer (externt)
- Kompetensgruppen, kompetenser/funktioner och enheter i referensgrupp (internt)
- Kompetensråd med direktörer RJL
- Andra regioner – spridning och lärande om den digitala processen (extern/internt)

3. Budskap

Vilket innehåll och vilka budskap ska ni kommunicera till respektive målgrupp? Använd budskapsmodellen.

Huvudbudskap

- Region Jönköpings län gör ett pilotprojekt som på sikt kan erbjuda regelbunden testning för prostatacancer för män i ålder 50– 74 år.
- Till invånare – ta ställning till erbjudandet med möjlighet att testa ditt PSA för att utesluta prostatacancer.
- Invånare ska själva kunna hantera processen fram till och med PSA-svar i så stor utsträckning som möjligt.
- OPT frigör arbetstid för vården.

Mer information i bilaga – budskapsmodellen.

4. Kommunikationsmål

Vilka mål med kommunikationen vill ni uppnå? Vad vill ni att respektive målgrupp ska veta, känna och göra?

Målgrupp	Kunskapsmål Vad ska målgruppen veta?	Attitydmål Vad ska målgruppen känna?	Beteendemål Vad ska målgruppen göra?
Invånare, särskilt åldersgruppen 50-74 år, inklusive partner	Att erbjudande ges till aktuella grupper. Innebörd av OPT. För- och nackdelar med testning.	Trygghet	Fatta ett medvetet beslut.
Medarbetare och chefer involverade i arbetet med testning för prostatacancer <ul style="list-style-type: none"> • primärvården • labb • diagnostik, röntgen • folkhälsoavdelning • urologklinik • chefläkare 	Att erbjudande ges till aktuella grupper. Innebörd av OPT. För- och nackdelar med testning. Att invånare själva ska kunna hantera processen fram till med PSA-svar.	Trygga i upplägget och ha en positiv inställning till OPT.	Sin del i arbetet och tala korrekt och positivt.
1177 Vårdguiden på telefon	Att erbjudande ges till aktuella grupper. Innebörd av OPT. Hänvisa för mer information 1177 Vårdguiden.	Trygga i upplägget och ha en positiv inställning till OPT.	Svara översiktligt på frågor från invånare och hänvisa vidare.
Övriga chefer och medarbetare Region Jönköpings län (externt)	Att erbjudande ges till aktuella grupper. Varför och hänvisning för mer information 1177 Vårdguiden.	En positiv inställning till att regionen erbjuder OPT.	Kunna hänvisa för mer information 1177.
Patientrepresentanter, föreningar, ProLiv (internt) Cancerfonden	Att erbjudande ges till aktuella grupper. Varför och hänvisning för mer information 1177 Vårdguiden.	En positiv inställning till att regionen erbjuder OPT.	Tala väl och korrekt. Kunna hänvisa för mer information 1177.
Politiker Region Jönköpings län och sydöstra sjukv.reg (intern/extern)	Att erbjudande ges till aktuella grupper. Varför och samt läget för projektet	En positiv inställning till att regionen erbjuder OPT.	Svara på läget för införande och kunna hänvisa för mer information 1177.
Medier – invånare (externt)	Att erbjudande ges till aktuella grupper. Varför.	En positiv inställning till att regionen erbjuder OPT.	Ge en korrekt bild av OPT och hänvisa för mer information 1177
Invånare i referensgrupp Urval, åldrar	Att erbjudande ges till aktuella grupper samt varför.	En positiv inställning till att regionen erbjuder OPT.	Ge oss återkoppling på tänkt OPT
Kompetensgruppen referensgrupp	Att erbjudande ges till aktuella grupper. Varför & läget för OPT.	Trygga med att regionens upplägg för OPT fungerar.	Ge en korrekt bild av OPT i sina respektive verksamheter.

Kollegor SÖSR för OPT i hela sjukvårdsregionen	Arbetsätt, resurser och material för att starta OPT	Att det är stimulerande och givande att införa OPT. Att vi stödjer.	Starta egna projekt
---	---	---	---------------------

5. Kanaler

Var finns de ni vill kommunicera med? Vilka kanaler väljer ni utifrån målgrupp, aktivitet och ambitionsnivå?

- Olika mötesfora – förankra se trappan
- Brev eller digitalt meddelande
- Region Jönköpings läns webbplatser (rjl.se, FS-webb), 1177, intranät, RCC:s webbplats
- Sociala medier, Fb, Instagram, Linked-in eventuellt senare
- Pressmeddelanden
- Bilder – internt i projektet Arne/Martin och hans familj.

Kommunikationstrappan

6. Tid- och aktivitetsplan

Gör en tidplan för planerade aktiviteter.

Tid	Målgrupp	Aktivitet	Kanal	Ansvarig	Kommunikationsmål	Kommentar
2021						
Dec 21 2 återk	Patientförening ProLiv	Grundinformation	Skype-möte	Charlotte	Bakgrund, läge och plan	Inför medverkan
Dec 13 återk	Labbpersone	Grundinformation	Möte	Charlotte	Bakgrund, läge och plan	Inför kommande arbete i grupper
46 flyttat	Folkhälsoavdelningen	Grundinformation	Möte	Charlotte	Bakgrund, läge och plan	Obs flyttat
17 återk	Urologkliniken	Grundinformation	Möte	Charlotte	Bakgrund, läge och plan	Inför kommande arbete i grupper
2022						
Jan 22 11 återk	Primärvården	Grundinformation	Skype-möte	Charlotte	Bakgrund, läge och plan	Inför kommande arbete i grupper
Jan 19 återk	Kompetens i referensgrupp R JL	Informera beslut om projektet status	Skype-möte	Charlotte	Status-uppdatering	
Jan 21	Diagnostiken	Grundinformation	Skype-möte	Charlotte	Bakgrund, läge och plan	Inför kommande arbete i grupper
Jan 28	Involverade enheter och funktioner	Workshop	Skype-möte	Charlotte Projektgruppen	Forma upplägg arbetet	Inför projektets genomförande
2022-	Involverade medarbetare och chefer, politiker, ref.gruppen etc	Löpande information	Mejl, FS-webben		Hålla intressenter uppdaterade om projektets gång	
22 feb	Allmänhet	Förinformati on om att OPT planeras	Din guide till hälsa och vård tema	Charlotte Ruth Susanne	Förberedande kännedom	Distr v 7
22 mars	Medarbetare och chefer, involverade och intresserade, R JL, RCC	Projektet, bakgrund och mål	FS-webben	Susanne och Ruth	Förberedande kännedom	
22 mars	Medarbetare och chefer, involverade och intresserade	Projektet, bakgrund och mål	PPT enkel	Susanne och Ruth	Att använda för den som beskriver projektet	
22 mars	Kompetensgrupp	status	Mejl	Charlotte, Ruth och Susanne	Uppdaterad på vad som sker i projektet.	
22 april	Invånare	Förbereda digital info i tid innan erbjudande	1177	Ruth och Susanne	Förbereda för publicering regionalt tillägg när tid inne	
22 april	50-åringar	Förvarna om att OPT på g	Förebrev	Ruth och Susanne	Gör förslag – även forma inbjudan och svarsbrev	

22 maj	Verksamhetschefer urologi inom sydöstra + RCC kansli	Status	Möte sydöstra	Charlotte	Hålla uppdaterade	
22 august	Nätverksträff PSVF sydöstra sjukvårdsregionen	Status och digitalisering	Möte om digitisering / digitalisering	Charlotte	Att skapa modell som andra kan ärva	
22 Sept 20	Primärvårdens läkare / Fakta	Beskriva piloten och vad som kommer	Möte	Charlotte	Förbereda med tidig information	
Sept 21	Alla – hela kedjan	Illustrera flödet	"Gå flödet" 4,5 meter	Charlotte Niklas Caroline	Förbereda för start	
22 okt 3	Sektionschefer Regionledningskontoret	Beskriva piloten och vad som kommer	Möte	Charlotte		
22 Okt 13	OPT i region sydöst, Proliv	Status	Möte			
22 okt 3	NAG OPT	Status – kan vi digitalisera all kommunikation	Möte NAG OPT	Charlotte	Uppdaterade	
22 nov 16	1177 kontaktssk i rådgivning	Beskrivning av OPT och var info finns	Möte	Charlotte	Förbereda inför start	
22 nov 30	Kontaktcentret	Beskrivning av OPT och var info finns	Möte	Charlotte	Förbereda inför start	
22 dec 6	RCC Sydöst, processgrupp prostatacancer	Beskrivning av OPT och nulägesstatus	Möte	Ademir Hadzic	Förmedla nuläge i projektet som ska implementeras i SÖSR så småningom	Vimmerby, hotell Ronja
2023						
18 jan	Presentation för Inera	Om OPT i RJL	Möte	Charlotte, Daniel och Niklas	Presentation om OPT, generellt, med tyngdpunkt 1177	
18 jan	Intresserad från Västmanland	Sondera terrängen	Möte	Charlotte, Daniel och Caroline	Inblick i projektarbetet	
11 jan	Intresserad från Örebro	Sondera terrängen	Möte	Charlotte och Niklas	Inblick i projektarbetet	

16 jan	Medarbetare i processen, vårdcentraler, lab, urologklin, kontaktcenter, 1177, invånarservice	Uppmärksa mhetskort	Tryck	Susanne och Charlotte	Kännedom om piloten	Vykort
9 mars	Röntgens ledningsgrupp	Beskrivning av OPT och nulägesstat us	Möte	Charlotte	Förbereda inför start	
3 april	Invånare	Förebrev	Digitalt/papper/annonserade länkar sociala medier		Förbereda erbjudandet	
Tre mån innan erbjudande	Invånare	Förbereda digital info i tid innan erbjudande	1177, RCC text o film		Förbereda relevant information inför erbjudandet	
Nio mån innan Erbjudande april	Invånare	Förbereda/ormulera erbjudandet o svarsbrev	Digitalt/papper		Förstå erbjudandet och kunna ta ett medvetet beslut	Språkversioner, lyssna med Helena Linder hälsokom. Ej aktuellt inför pilot. Vid breddinförande
En månad innan	Medarbetare och chefer internt	Beskrivning av piloten	RJL-fokus	Charlotte och Susanne	Kännedom om piloten, syfte mm	
24 mars	Västra Götaland VGR	Om OPT-flödet	Möte	Charlotte		
4 april	Invånare	Om erbjudandet	Pressmeddelande i samband med start			Kanske en åldersgrupp
5 april	Medarbetare och chefer internt	Om erbjudandet	Mina nyheter i samband med start Direkt Fokus i vården	Charlotte		
5 maj	Sydöstras regioner	Om arbetet med piloten Artikel för publ RCC Linked-in	Möte med olika funktioner	Charlotte, Susanne, Caroline Niklas mfl	Sprida arbetssätt och upplägg	Nässjö Träcentrum
1 mån efter erbjudande	Styrgruppen och projektet	Om kommunikation, summering	Rapport i samband med projektet slut			
9 juni	Samverkansnämnd politiker och tjänstemän Sydöstra	Bakgrund, projektet och pilotens resultat, samverkan sydöstra	Samverkansmöte	Charlotte Ademir	9 juni	Samverkansnämnd politiker och tjänstemän Sydöstra

5 okt	Kompetensgruppen	Statusuppdatering Beslut fortsättning	Mejl	Charlotte	Uppdaterad lägesbild	
17 okt	Sydöstras regioner	Om arbetet med piloten	Fysiskt möte med olika funktioner	Charlotte	Stöd för start hos dem, sprida arbetssätt och upplägg	Kommunikatörer blir separat tillfälle.
25 okt	Invånarservice, kontaktcenters medarbetare	Uppföljning	APT	Charlotte, projektledare		
8 nov	Medarbetare och chefer RJL	Om OPT som gott exempel på digitalisering	Direktsändning Aktuellt i vården	Niklas och Caroline H	Invånare uppskattar digitala lösningar	
8 nov	Sydöstras kommunikatörer	Om kommunikationsarbetet i piloten	Zoom	Susanne och Carolin Z	Stöd för start hos dem, sprida arbetssätt och upplägg	Fler genomgångar behövs

7. Frågor och svar

VGR:s information

<https://cancercentrum.se/vast/vara-uppdrag/prevention-och-tidig-upptackt/prostatacancertestning/organiserad-prostatacancertestning-i-vgr/information-om-prostatacancertestning/>

[Erfarenheter av att starta upp organiserad prostatacancertestning, del 2 - YouTube](#)

Film [Testning för prostatacancer - steg för steg - YouTube](#)